

Fortsatt fokus på balansräkningen

Claes Magnus Åkesson, Ekonomi- och finansdirektör

Finansiella mål

	Mål	2006	2005	2004 ²⁾	2003	2002
Rörelsemarginal (%) ¹⁾	10,0	15,6	12,5	9,3	2,4	5,4
Utdelning, andel vinst efter skatt (%)	50	27	27	41	75	118
Soliditet (%)	35	43	41	42	36	34

1) Projektutvecklingsmarginal 2000-2003

2) Räkenskapsår 2003 och tidigare är ej omräknat enligt IFRS

Projektutveckling - en kapitalintensiv verksamhet

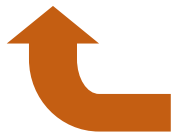
Förvärv

Förvaltning
Inflyttning
Byggande

Idéarbete
Planarbete
Projektering
Finansiering

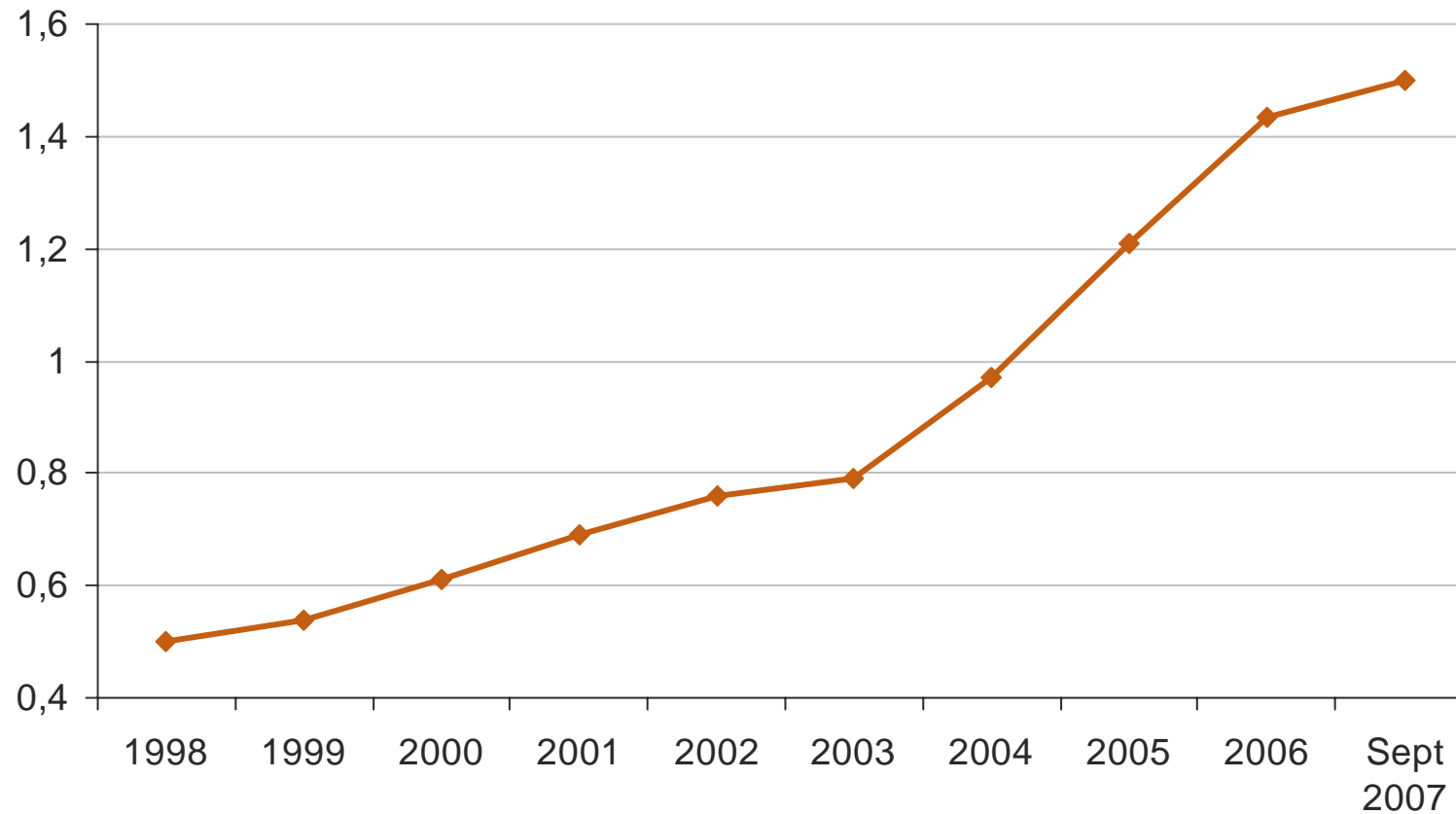

Försäljning/uthyrning

Effektivare balansräkning

Kapitalomsättning, ggr

Stark balansräkning för koncernen

Mkr	2007-09-30	2006-09-30	2006-12-31
Tillgångar			
Projektfastigheter	625	772	823
Exploateringsfastigheter	4 368	3 906	4 348
Övriga tillgångar	3 393	3 397	3 235
Summa	8 386	8 075	8 406
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	3 290	3 025	3 590
Långfristiga skulder	1 492	1 563	1 608
Kortfristiga skulder	3 604	3 487	3 208
Summa	8 386	8 075	8 406
Skuldsättningsgrad, ggr	-	-	-
Soliditet (%)	39	37	43

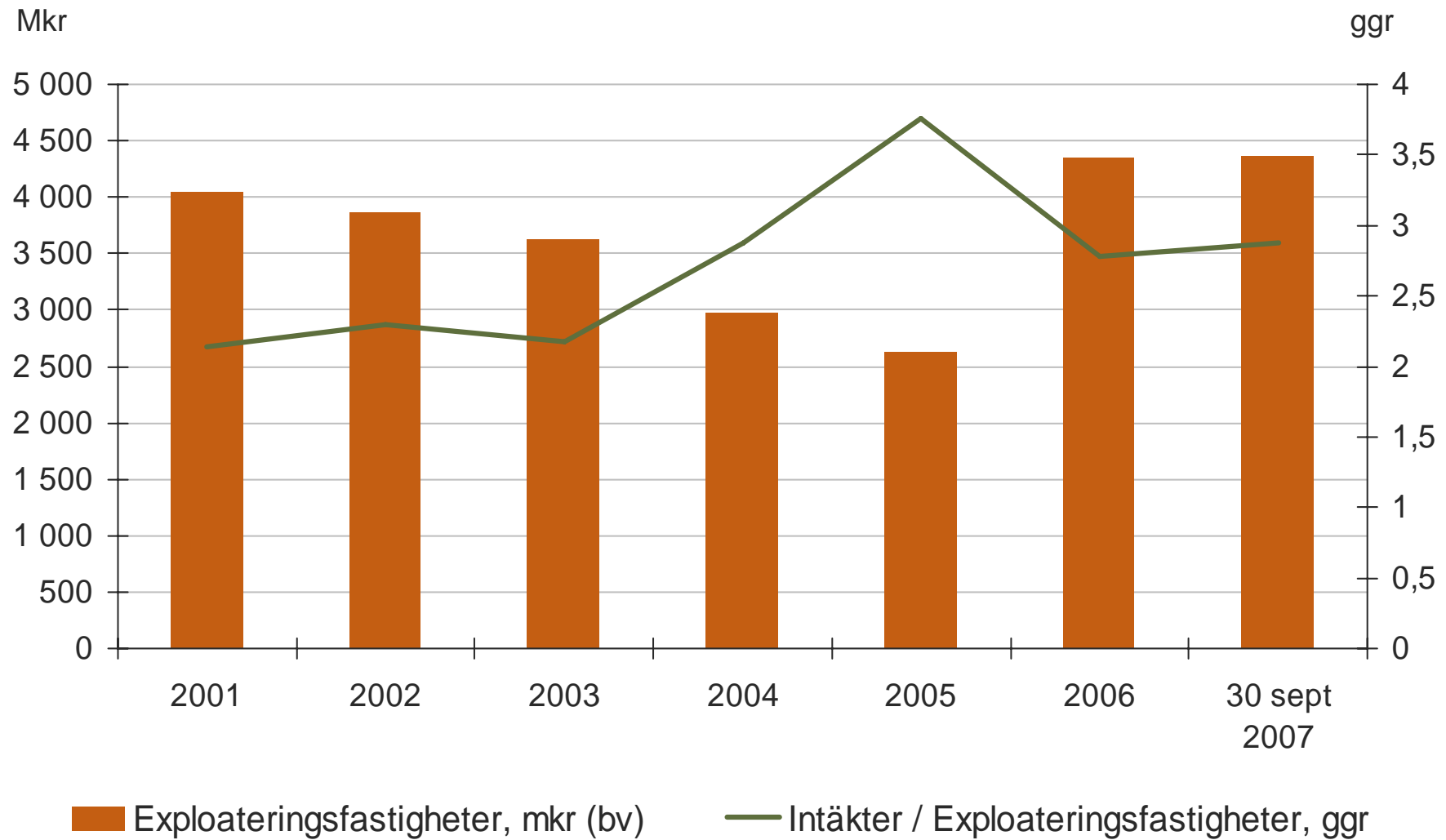

Projektfastigheter för projektutveckling

Mkr	Uthyrningsgrad årshyra, 07-09-30	Bokfört värde		
		07-09-30	06-09-30	06-12-31
Bostäder (hyresrätter)	100 %	495	469	494
Fastigheter under utveckling	88 %	85	266	293
Färdigutvecklade kontorsfastigheter	94 %	45	37	36
Totalt		625	772	823

Exploateringsfastigheter

Byggrätter bostäder och kommersiellt

Förändring exploateringsfastigheter

Byggrätter i balansräkningen

Mkr	2003	2004	2005	2006	Jan-sept 2007
Ingående balans	3 871	3 631	2 971	2 925	4 348
Tillkommer	664	275	1 337	2 718	764
Avgår	-904	-935	-1 383	-1 295	-744
Utgående balans	3 631	2 971	2 925	4 348	4 368

Cirka 4 års produktion i balansräkningen

Balanserad byggrättsportfölj

Antal byggrätter ¹⁾ 2007-09-30	I balans- räkningen	Produktions- starter ²⁾	Genom- loppstid, år
JM Bostad Stockholm	7 600	1 883	4,0
JM Bostad Riks	6 600	1 484	4,4
JM Utland	4 700	898	5,2
Koncernen	18 900	4 265	4,4

1) Bostadsbyggrätter

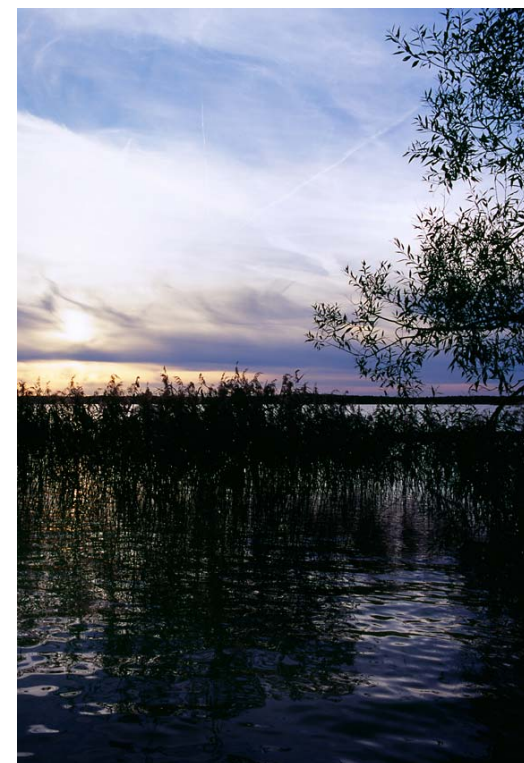
2) 12 månaders rullande

Mycket begränsad volym bostäder i balansräkningen

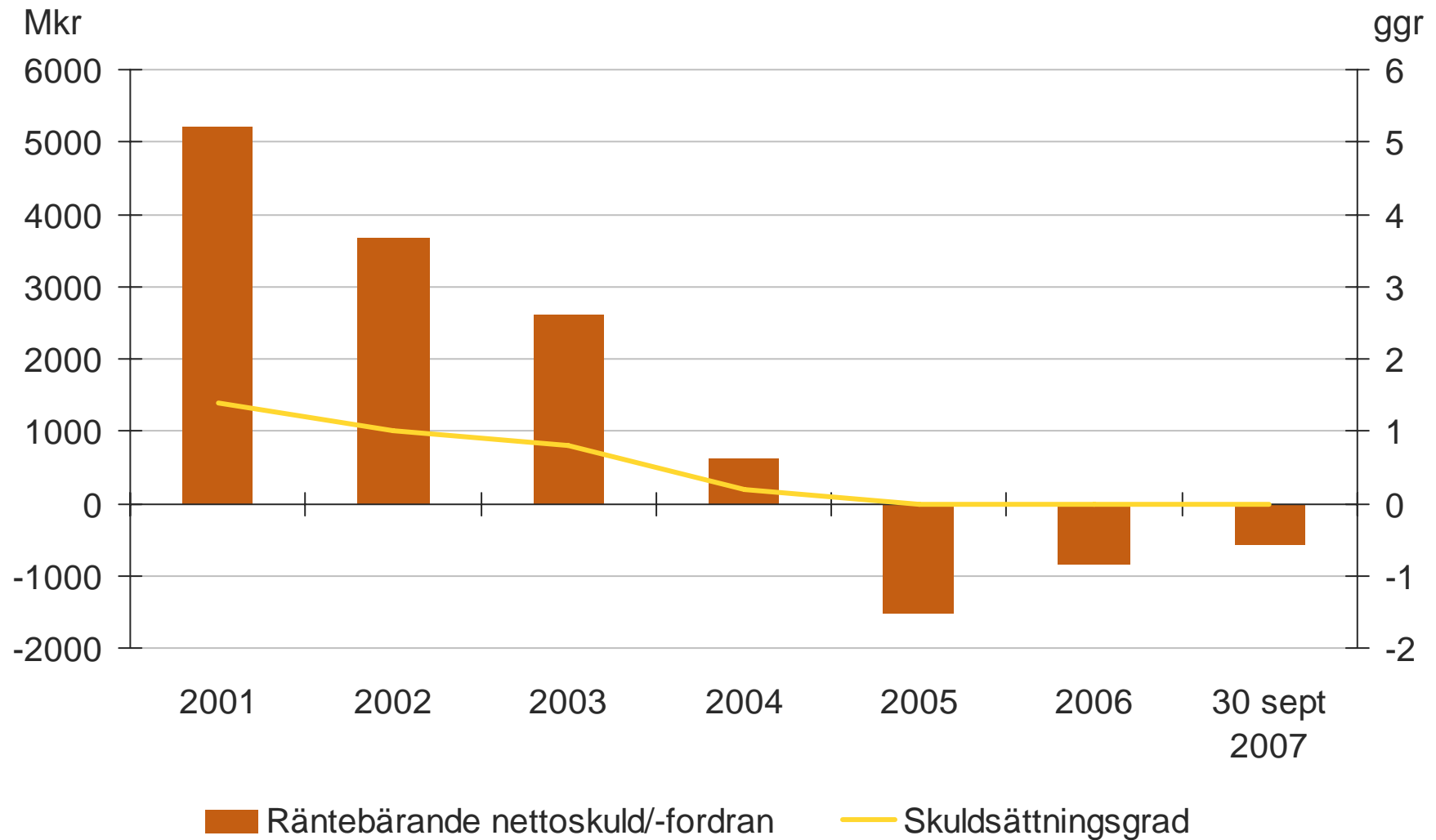
Mkr	Q3 2006	Q4 2006	Q1 2007	Q2 2007	Q3 2007
Bostad Stockholm	8	13	13	13	24
Bostad Riks	25	41	44	43	34
Utland	11	19	16	10	7
Totalt	44	73	73	66	65

Disponibel byggrättspportfölj

Per 30 september	2005	Förändring	2007
Stockholm	9 700	2 400	12 100
Malmö/Lund	2 400	600	3 000
Göteborg	2 600	700	3 300
Uppsala	1 700	1 400	3 100
Övriga Sverige	1 700	-300	1 400
Oslo/Bergen	4 000	1 400	5 400
Köpenhamn	750	150	900
Bryssel	350	350	700
Helsingfors	-	400	400
Totalt cirka	23 200	7 100	30 300

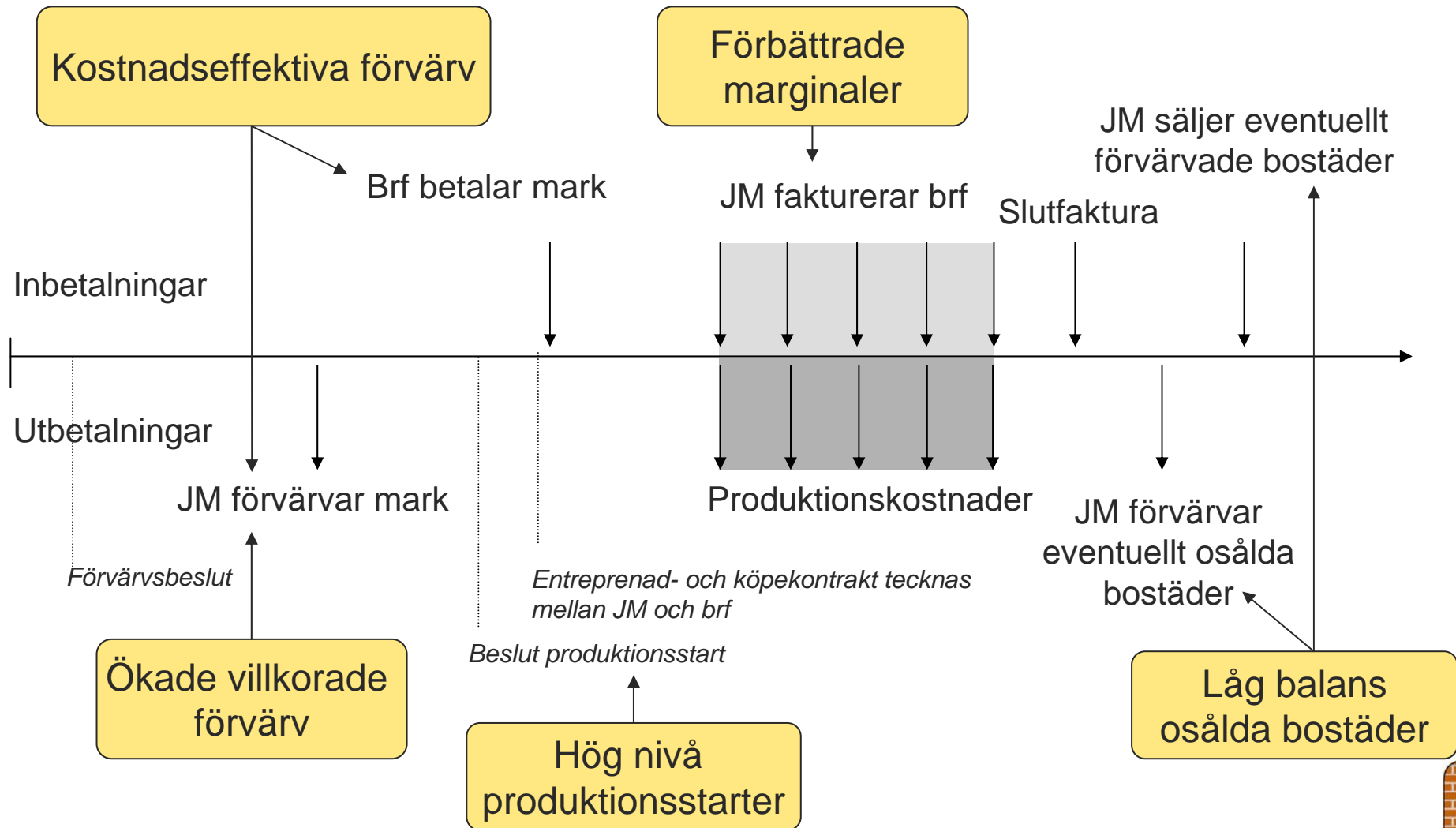

Räntebärande nettoskuld/-fordran

Positivt samverkande kassaflöden

Projektutveckling bostäder

Starkt men varierande kassaflöde

Koncernen

Kassaflödesanalys, mkr	Q3 2006	Q4 2006	Q1 2007	Q2 2007	Q3 2007
Från den löpande verksamheten ^{1) 2)}	-118	78	272	249	560
Från investeringsverksamheten	9	1	-23	15	0
Från finansieringsverksamheten	-1	-3	-13	-303	-1 012
Summa kvartalets kassaflöde	-110	76	236	-39	-452
Likvida medel vid periodens slut	1 433	1 509	1 745	1 706	1 254
1) Varav försäljning projektfastigheter likvidflöde	247	104	11	-7	0
2) Varav nettoinvestering i exploateringsfastigheter	-341	-290	171	115	-302

Kassaflöde vid anspråkstagande av exploateringsfastighet

	2007-06-30	2007-09-30
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapital (<i>resultat</i>)	769	1 129
Investering i exploateringsfastigheter	-334	-907
À conto betalning för exploateringsfastigheter (<i>omföring produktion</i>)	609	891
Investering i projektfastigheter	-156	-119
Försäljning av projektfastigheter	4	0
Förändring kortfristiga skulder/fordringar (<i>fakturering och betalning</i>)	-371	87
Kassaflöde från den löpande verksamheten	521	1 081

Kapitaliseringsmodell

”Disclaimer”

- *Redovisad kapitaliseringsmodell är en sammanfattande förenkling av den verkliga modell som JM använder sig av*
- *Kapitaliseringsmodellen är enbart ett av de verktyg som JMs ledning och styrelse använder i syfte att löpande analysera JMs kapitalbehov*
- *Styrelsens beslut om JMs kapitalstruktur tar i beaktande andra kvalitativa aspekter som inte beaktas av kapitaliseringsmodellen*
- *Modellen är föremål för löpande översyn och kan när som helst komma att ändras utan att JMs styrelse eller ledning anser sig föranlåten att offentliggöra sådana ändringar*

Kapitaliseringsmodell

Mäter riskkapital

- En kapitaliseringsmodell mäter behov av, respektive tillgång till, riskkapital
- Behovet av riskkapital styrs av summan av olika risker
- Risk kan närmast definieras som volatilitet (standardavvikelse) i en rörelses förväntade kassaflöden alternativt i tillgångsvärden beroende på rörelsens struktur
- Tillgången till riskkapital – kapitalbasen – utgör summan av olika slags riskkapital som kan komma att användas för täckning av **oväntade** förluster

Analys utgår från marknadsvärden

- Respektive tillgång ska idealt sett vara marknadsvärderad. Tillgångsvärden (inkl övervärden) ska sammantaget kunna omvandlas till likvida medel med relativt kort varsel, varför relativt illikvida posters faktiska marknadsvärden måste bedömas med stor försiktighet. Teoretiska långsiktiga kassaflödesberäkningar torde vara av begränsat värde i detta sammanhang
- Risker som är svagt korrelerade inbördes tenderar att minska koncernens sammantagna behov av riskkapital

Definition kapitalbas

Kategori	Beskrivning och kommentarer
Eget kapital	Per definition riskkapital. Anges exklusive periodens resultat.
Periodens resultat	Upparbetat resultat vid delårsbokslut används som skattning av möjlig utdelning och ingår därför inte i kapitalbasen.
Immateriella tillgångar	Består av goodwill och övriga immateriella tillgångar. Immateriella tillgångar antas sakna värde i händelse av finansiellt obestånd.
Uppskjuten skatteskuld	Långfristig skatteskuld med avdrag för latent skattefordran. Skatteskuld bedöms ej behöva betalas i händelse av finansiellt obestånd.
Övervärden exploateringsfastigheter (brutto)	Övervärden beaktas ej i bokfört eget kapital resp. latent skatt. Saknar entydigt marknadsvärde i händelse av finansiellt obestånd (illikvid tillgångsmassa). Skattning av övervärden sker endast en gång per år.
Övervärden projektfastigheter (brutto)	Övervärden beaktas ej i bokfört eget kapital resp. latent skatt. Marknadsvärden kan bedömas med god precision i händelse av finansiellt obestånd (likvid tillgångsmassa). Skattning av övervärden sker endast en gång per år.

Kapitalbas Q3 2007

Kategori	Mkr
Eget kapital	3 290
Periodens resultat ¹⁾	-1 074
Immateriella tillgångar	60
Uppskjuten skatteskuld	401
Övervärden exploateringsfastigheter (brutto) ²⁾	2 800
Övervärden projektfastigheter (brutto) ³⁾	100
Kapitalbas	5 577

- 1) Exempel förutsätter att hela vinsten delas ut till aktieägarna
- 2) Avser värdering december 2006
- 3) Baserat på värdering december 2006 minus realiserat övervärde 2007

Definition riskkapitalbehov

Kategori	Beskrivning
Mark- och anläggningsrisk	Erforderligt riskkapital för att täcka risk i illikvida tillgångar med begränsad kassaflödespotential på kort och medellång sikt
BRF-risk	Erforderligt riskkapital för täckande av risk för pågående produktion. Kapitalet ska också täcka risk hänförlig till projekteringsdrivna kostnadsöverdrag
Entreprenadrisk	Erforderligt riskkapital för täckande av fastprisåtagande, d.v.s. risken att produktionskostnaden överstiger det pris bostadsrättsföreningen betalar
Fastighetsrisk	Erforderligt riskkapital för täckande av prisrisk i projektfastigheter. Projektfastigheter består av pågående projekt samt färdigförädlade fastigheter. Projektfastigheter omfattar både flerfamiljshus och kommersiella fastigheter

Modellmässigt beräknat riskkapitalbehov

Q3 2007

Kategori	Bas	Mkr
Mark- och anläggningsrisk	Marknadsvärde byggrätter	3 200-4 000
BRF-risk	Produktionskostnader	500-700
Entreprenadrisk	Omsättning (intern och extern)	100
Fastighetsrisk	Marknadsvärde fastigheter	100
Riskkapitalbehov (brutto)		3 900-4 900

Eftersom affärsområdenas risker inte fullt ut samvarierar, bedöms koncernens modellmässiga riskkapitalbehov vara något mindre än summan av dess beståndsdelar. Samtidigt omfattar kapitalstrukturplaneringen andra långsiktiga bedömningar förutom denna beräkning av optimal kapitalstruktur.